

**ЧЕРНІГІВСЬКА
ОБЛАСНА РАДА**

**ЧЕРНІГІВСЬКА
ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ**

**ЧЕРНІГІВСЬКИЙ ЦЕНТР ПЕРЕПІДГОТОВКИ ТА ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ
ПРАЦІВНИКІВ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ, ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ,
ДЕРЖАВНИХ ПІДПРИЄМСТВ, УСТАНОВ І ОРГАНІЗАЦІЙ**

ЗВІТ
про підвищення кваліфікації державних службовців,
посадових осіб місцевого самоврядування
за 2007 рік

Чернігів – 2008

ЗВІТ
за 2007 рік про підвищення кваліфікації державних службовців,
посадових осіб місцевого самоврядування, керівників державних
підприємств, установ і організацій та кадрового резерву в Чернігівському
центрі перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів
державної влади, органів місцевого самоврядування,
державних підприємств, установ і організацій

Звітний рік для Центру став періодом подальшого його розвитку як закладу післядипломної освіти державних службовців і посадових осіб місцевого самоврядування, а також взаємодії та співпраці з органами державної влади і місцевого самоврядування, навчальними закладами, громадськими організаціями з питань перепідготовки та підвищення кваліфікації кадрів.

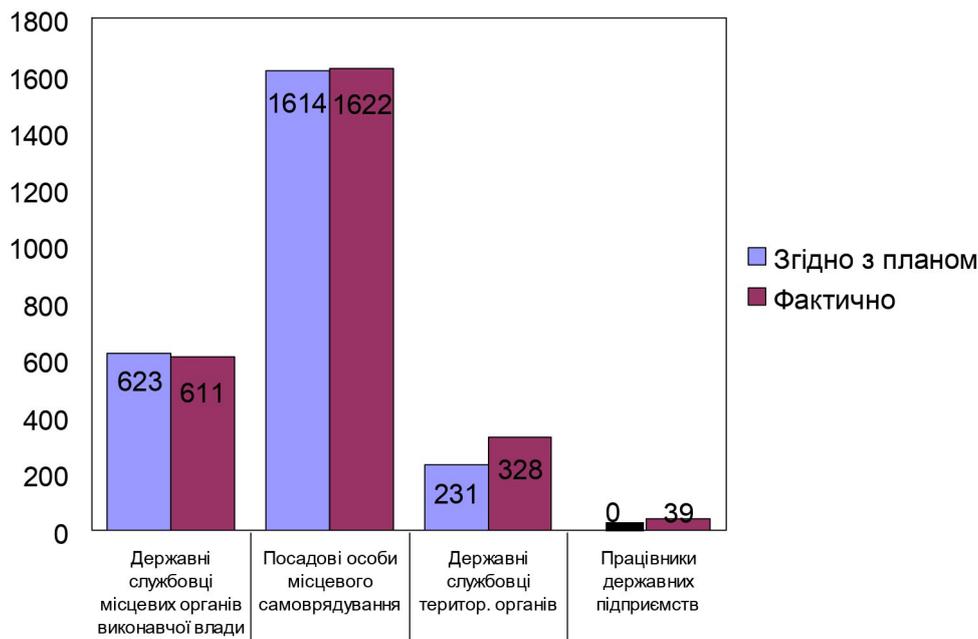
З метою вдосконалення роботи Центру у справі підвищення кваліфікації державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування, впровадження сучасних інформаційних технологій, активних форм навчання і забезпечення слухачів навчально-методичними матеріалами в серпні 2007 р. затверджена нова структура Центру.

Виходячи з вимог і завдань, визначених нормативними актами Президента України і Кабінету Міністрів України, Голодержслужби України, облдержадміністрації і обласної ради, які стосуються питань реалізації державної кадрової політики, зокрема навчання, зусилля зосереджувалися на виконанні плану-графіка навчання кадрів, затвердженого спільним розпорядженням голови облдержадміністрації і голови обласної ради від 8 грудня 2006 р. № 55.

2007 р. в Центрі підвищили свою кваліфікацію 1009 державних службовців місцевих органів виконавчої влади і територіальних підрозділів центральних органів виконавчої влади, 1629 посадові особи місцевого самоврядування (в тому числі 554 під час навчання на виїзних зональних семінарах), 39 працівників державних підприємств, установ і організацій, (дані включають і резерв). Всього – 2677 осіб. Крім того, 438 слухачів навчалися в закладі за направленням обласного центру зайнятості. Отже, загальне число випускників склало 3115.

Порівняно з запланованими показниками на 33 слухача менше навчалось державних службовців місцевих органів та 148 посадових осіб місцевого самоврядування. Водночас чисельність державних службовців територіальних підрозділів центральних органів влади перевищила прогнозні показники на 192 випускника. Зміни, які сталися протягом року, обумовлені, насамперед, такими причинами: відділи у справах молоді і спорту райдержадміністрацій об'єдналися в один, а планом передбачалося окреме навчання в двох групах; меншою, ніж очікувалося ротацією кадрів в органах місцевого самоврядування виборів; з'явилися додаткові групи посадовців низки центральних органів влади.

Досягнуті результати відображені у діаграмі.

Протягом року своєчасно розроблялися і затверджувалися навчально-тематичні плани і розклади занять. Цьому в значній мірі сприяли тісна співпраця і взаємодія з органами виконавчої влади і органами місцевого самоврядування обласного, районного і міського рівнів, а також з вищими навчальними закладами. Навчання проходило організовано за визначеними чинним законодавством України видами підвищення кваліфікації.

Зміст професійних програм зазнав зміни та доповнень з урахуванням вимог Голодержслужби України та замовників. Продовжувалася практика навчання у дві сесії з перервою між ними від трьох до п'яти місяців. Такий підхід вважаємо доцільним, тому що слухачі мають можливість частину матеріалу опрацювати самостійно під час підготовки випускних робіт та до комплексного комп'ютерного тестування.

За професійною програмою підвищення кваліфікації навчалися:

- начальники відділів, спеціалісти з контролю апаратів райдержадміністрацій, управлінь, відділів та апарату облдержадміністрації;
- новопризначені на посади спеціалістів райдержадміністрацій, управлінь та відділів облдержадміністрації;
- новопризначені спеціалісти головного, районних і міських управлінь праці та соціального захисту населення;
- спеціалісти з питань опіки, піклування та усиновлення служб у справах неповнолітніх райдержадміністрацій, міських рад міст обласного значення;
- резерв кадрів на посади заступників голів райдержадміністрацій, (міст обласного значення) з виконавчої роботи, заступників начальників управлінь, відділів та інших підрозділів облдержадміністрації;
- сільські, селищні, міські (міст районного значення) голови;
- бухгалтери сільських рад;
- секретарі сільських, селищних та міських рад (міст районного значення).

Всі інші слухачі навчалися за програмами тематичних короткотермінових та постійно діючих семінарів, тематика яких наведена у додатку. В їх переліку враховані як вимоги Голодержслужби України, так і замовників навчання. Тематика цих семінарів було значно урізноманітнено.

Протягом року їх проведено тридцять чотири. Додатково до плану-графіка для таких категорій кадрів:

- заступники начальників управлінь праці та соціального захисту населення райдержадміністрацій, міських рад (міст обласного значення);
- голови та секретарі тендерних комітетів райдержадміністрацій, міських рад (міст обласного значення);
- селищні та міські голови працівники:
 - ✓ управлінь Пенсійного фонду України в області;
 - ✓ ДПА в області.

Тривала практика проведення Центром виїзних зональних семінарів. За період з 27 лютого по 6 березня відбулося п'ять таких навчань у містах Бахмачі, Мені, Носівці, Прилуках, Чернігові за програмою «Територіальна громада – первинний суб'єкт місцевого самоврядування». В них взяли участь 554 сільських, селищних, міських голів усіх районів і міст області.

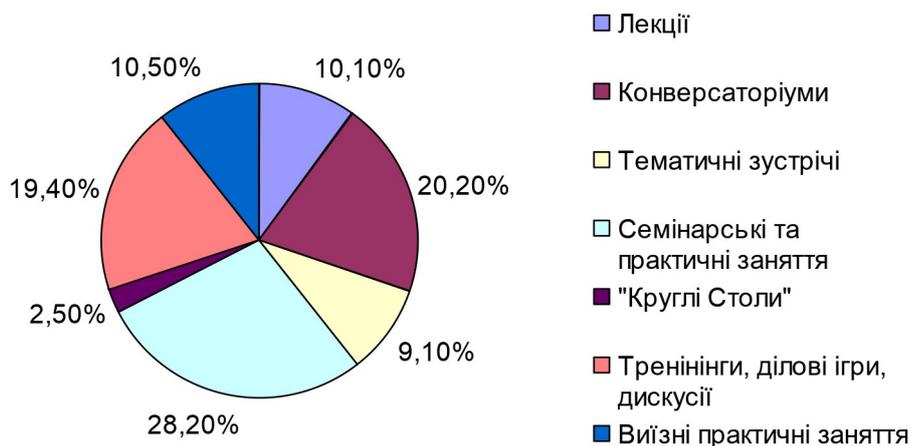
Протягом року працювали два постійно діючі семінари: «Українська ділова мова. Основи комунікації» – для спеціалістів відділів апарату, управлінь, відділів, інших структурних підрозділів облдержадміністрації та виконавчого апарату обласної ради; «Правові та практичні аспекти роботи адміністраторів дозвільних центрів» – для адміністраторів дозвільних центрів.

Крім того, на основі методичних рекомендацій, розроблених Центром, Бобровицька райдержадміністрація та районна рада заснували школу резерву кадрів. Вона розпочала роботу 19 квітня заняттям «Державне управління та державна служба», в якому взяли участь голова Бобровицької районної ради О.Шапченко, заступник голови райдержадміністрації О.Шаманський, керівник її апарату Л.Циба начальник управління державної служби Голодержслужби України в області М.Стрілець, начальники організаційного та відділу кадрової роботи апарату облдержадміністрації П.Підгайний і В.Колодін, директор Центру В.Бойко. 14 червня – відбулося друге заняття на тему «Технологія підготовки та прийняття управлінського рішення в органах виконавчої влади, організація роботи зі зверненнями громадян», а 26 жовтня проведено одноденний тематичний короткотерміновий семінар в Бобровицькому районі «Актуальні питання реалізації повноважень органів місцевого самоврядування» для сільських голів та секретарів сільських рад.

Особливе питання – залучення до державної служби молоді. Центр надалі розвивав свою ініціативу щодо навчання студентів – випускних курсів вищих навчальних закладів Чернігова за програмою тематичного короткотермінового семінару «Державна служба в Україні: правовий статус, стиль і методи роботи». За рекомендаціями провідних чернігівських вищих (педагогічного та технологічного університетів, інститутів економіки і управління, права, соціальних технологій та праці) була сформована відповідна група у складі 27

слухачів, яка пройшла тижневе навчання в Центрі, а потім і стажування в органах державної влади та місцевого самоврядування. Після його успішного завершення молоді люди були зараховані до кадрового резерву управлінь та відділів облдержадміністрації, територіальних підрозділів центральних органів влади, виконавчого апарату обласної ради. Водночас, вважаємо за доцільне відмітити низьку ефективність такого резерву в разі, якщо питання прийняття на роботу молодшої людини постає у практичній площині. Змінити ситуацію можна спільними зусиллями як профільного, так і інших управлінь, які відчують потребу в сучасних кадрах.

Центр прагнув, аби під час навчання як за професійними програмами, так і за програмами тематичних семінарів переважали інтерактивні форми – рольові ігри, «круглі столи», дискусії. Зокрема, в цьому закладу допомагає плідна співпраця з громадськими організаціями, про що докладніше йтиметься далі. Співвідношення форм занять, що застосовувалися в Центрі, відображено у діаграмі.

Традиційно заклад акцентував увагу на одній з найефективніших інтерактивних форм, що вдало поєднують набуття теоретичних знань та практичного досвіду, – візних практичних занять, а саме:

24 квітня, м. Славутич Київської області – заступники голів районних рад, секретарів міських рад міст обласного значення;

17 травня, м. Чернігів – новопризначені на посади спеціалістів райдержадміністрацій – в апараті облдержадміністрації та обласному управлінні державної служби Голодержслужби України в області;

6 червня, м. Славутич – заступники голів райдержадміністрацій, міських голів міст обласного значення з гуманітарних питань;

7 червня, с. Авдіївка Сосницького району – секретарі сільських рад;

13 червня, селище Ріпки, Ріпкинський район – заступники голів – керівники апаратів райдержадміністрацій, керуючі справами, секретарі виконкомів міських рад міст обласного значення;

14 червня, м. Чернігів – бухгалтери сільських рад – в обласній раді та головному обласному фінансовому управлінні;

22 листопада, с. Виблі, Куликівського району – бухгалтери сільських рад;

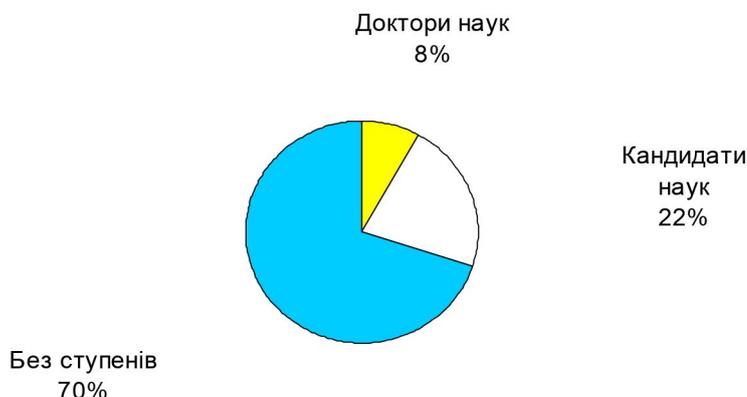
13 грудня, с. Киїнка, Чернігівського району – секретарі сільських рад.

У відкритті занять брали участь і безпосередньо з лекціями виступали голови облдержадміністрації М.І.Лаврик, В.М.Хоменко, голова обласної ради Н.Романова, їх заступники В.Приходько, В.Тандура, Н.Білоус, В.Іванько, О.Обущний, В.Ковальов, керуючий справами виконавчого апарату обласної ради В.Фесенко, керівники відділів апарату (насамперед, організаційного, юридичного, загального, аналітичного) провідних обласних управлінь та організацій. Для виступів на окремих заняттях з питань управлінської діяльності запрошувалися досвідчені керівники районів і міст, територіальних громад.

Крім того, запрошувалися фахівці з інших регіонів України, а також закордонні: директор Інституту трансформації суспільства, завідувач кафедри Національної академії управління, кандидат економічних наук, професор О.І. Соскін; заступник голови Координаційної Ради Громадської ліги «Україна-НАТО» О.А. Кокошинський; президент Атлантичної ради України, кандидат військових наук, доцент В.О.Гречанінов; завідувач кафедри НАДУ при Президентові України, доктор наук з державного управління, професор І.В. Розпутенко; професор Національного університету «Києво-Могилянська академія» О.В. Гарань, доцент Національної академії оборони України, кандидат історичних наук В.Коряк, заступник директора офісу зв'язку НАТО в Києві Мерлі Мейгр (Merle Maigre).

Оновлена база даних викладацького складу становила 260 викладачів, з них протягом року систематично до роботи залучалися 132. Серед них: 11 докторів, 29 кандидатів наук, 21 магістр державного управління, 97(73%) – працівники органів виконавчої влади і місцевого самоврядування.

На діаграмі відображено якісний склад викладачів:

в т.ч. магістри державного управління – 15,7%

Щодо методичного забезпечення навчального процесу, то протягом року підготовлені зміни до двох професійних програм підвищення кваліфікації на 2008 рік: державних службовців (V – VII категорій посад), депутатів місцевих рад, сільських, селищних, міських голів (на виконання доручення Президента України від 28 вересня 2002 року № 1-1/1258) – погоджені Головдержслужбою України та затверджені у встановленому порядку. Розроблено один навчальний курс за зразками професійних програм підвищення кваліфікації: «Маркетинг та менеджмент продажу» для різних категорій працівників, в тому числі колишніх військовослужбовців. Розроблено шість програм тематичних короткотермінових семінарів.

2007 р. Центр підготував до друку і видав найбільшу кількість книг (навчальні посібники, збірки наукових статей) за час свого існування, а саме:

1. *Мужикова Н.М., Пузирний В.Ф., Семиног Л.А.* Адаптація соціальної політики та трудового законодавства України до стандартів ЄС: Навч. посібник / Сіверський інститут регіональних досліджень. — Чернігів: Деснянська правда, 2007. — 169 с.
2. Україна-Росія: діалог історіографій : Матеріали міжнар. наук. конф. / Ін-т. історії України НАН України, Канад. ін-т укр. студій Альбертського ун-ту (Едмонтон), Сіверський ін-т регіон. дослідж.; Редкол.: В. Ф. Верстюка (відп. ред.), В. М. Бойко (відп. секр.), С. А. Леп'якко, С. М. Плохій. — Київ—Чернігів : РВК «Деснянська правда», 2007. — 256 с.
3. *Демченко Т.П.* Колективізація та Голодомор 1931 – 1933 рр. на Чернігівщині: Навч. посібник. / Черніг. центр перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, держ. п-в, установ і орг.: Чернігів: ВАТ «РВК “Деснянська правда”», 2007. – 72 с.
4. Історія адміністративно-територіального устрою Чернігово-Сіверщини: Матеріали наук.-практ. конф. / Чернігівська обласна державна адміністрація, Чернігівська обласна рада, Сіверський інститут регіональних досліджень, Чернігівський центр перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, державних підприємств, установ і організацій. Редкол.: С.А. Леп'якко (відп. ред.), В.М. Бойко (відп. секр.). — Ніжин: «Видавництво “Аспект-Поліграф”», 2007. — 178 с.
5. Науково-історичні читання, присвячені 140-річчю з дня народження М.С. Грушевського (Мінськ, 22 грудня 2006 р.) / Білоруський державний університет; За заг. ред. О.А. Яновського, В.М. Бойка. — Ніжин: ТОВ “Видавництво “Аспект-Поліграф”», 2007. — 156 с.

Крім того, для забезпечення навчального процесу видано 9 інших посібників, підготовлено 23 навчальних і навчально-методичних збірника, 7 збірників тестів і тем випускних робіт. Слухачі також отримували компакт-диски з матеріалами щодо антикорупційного, земельного, фінансового законодавства, деяких аспектів управлінської діяльності, євроінтеграційної політики України, низки популярних видань.

Впродовж року працювала навчально-методична рада Центру, на якій обговорювалися основні напрями діяльності навчального закладу, зміни до професійних програм підвищення кваліфікації державних службовців (V – VII категорій посад), депутатів місцевих рад, сільських, селищних, міських голів, нові програми підвищення кваліфікації, навчально-методичні матеріали. Увійшла в практику розробка і затвердження переліку методичних матеріалів для слухачів, які мають бути видані протягом року для проведення відповідних семінарів.

Бібліотечні фонди збільшилися з 3049 до 4485 примірників або на 32%. Книги Центру безкоштовно надані Національною парламентською бібліотекою України (937 прим.), Національним Університетом «Києво-Могилянська академія» (64 прим.), Міжнародним фондом «Відродження» (37 прим.), Центром досліджень визвольного руху (35 прим., в т.ч. повний комплект «Літопису УПА»), Національною академією державного управління при Президентові України (25 прим.) та деякими іншими установами, громадськими організаціями. Зокрема, заклад отримував видання Представництва Європейської комісії в Україні, Центру інформації та документації НАТО в Україні, Бюро інформації Ради Європи в Україні, фундації польсько-української співпраці. Завдяки цьому літературу з європейської та євроатлантичної інтеграції Центр поширював майже серед всіх груп, які навчалися 2007 р. в закладі. Також, відповідно довготривалого договору (підписаний в 2004 р.), слухачі обслуговувалися в обласній універсальній науковій бібліотеці ім. В. Короленка, яка знаходиться поруч з Центром.

2007 р. насиченою виявилася наукова робота Центру. Вийшли друком такі наукові та науково-популярні публікації його працівників:

Бойко В.М. Благотворительность в Черниговской области Украины: опыт и современное состояние // Благотворительность в современной России: истоки, проблемы, перспективы / сборник материалов международной научно-практической конференции, посвященной 100-летию открытия женской гимназии в городе Брянске / Под общ. ред. Т.С. Болховитиной. – Брянск: БФ ОРАГС, 2007. – С. 138 – 144 с.

Бойко В.М. Виступ у дискусії на тему «Революція 1917 року: проблеми інтерпретації» // Україна-Росія: діалог історіографій : Матеріали міжнар. наук. конф. / Ін-т історії України НАН України, Канад. ін-т укр. студій Альбертського ун-ту (Едмонтон), Сіверський ін-т регіон. дослідж.; Редкол.: В. Ф. Верстюка (відп. ред.), В. М. Бойко (відп. секр.), С. А. Лепявко, С. М. – С. 134 – 136.

Бойко В.М. Реформування місцевого самоврядування в Україні: небезпеки та ризики // Конференція «Національні інтереси України: компроміс влади, бізнесу і громадянського суспільства». – 16–17 березня 2007 р., Центр етно-соціальних досліджень, Таврійський національний університет ім. В.Вернадського, Посольство США в Україні, Програма академічних обмінів ім. Фулбрайта в Україні, Міжнародний фонд «Відродження» – м. Сімферополь.

Бойко В.М. Сучасна українська історіографія про Михайла Грушевського – політика // Науково-історичні читання, присвячені 140-річчю з дня народження М.С. Грушевського (Мінськ, 22 грудня 2006 р.) / Білоруський державний

університет; За заг. ред. О.А. Яновського, В.М. Бойка. — Ніжин: ТОВ “Видавництво “Аспект-Поліграф”, 2007. — 156 с.

Бойко В.М. Політична риторика муніципальних виборів 1917 р. як етап встановлення демократії // Проблеми вивчення історії Української революції 1917 – 1921 рр. – К.: Ін-т історії України НАН України, 2007. – Вип. 2. – С. 57 – 67.

Бойко В.М. Демократизація органів місцевого самоврядування 1917 р. та адміністративно-територіальні зміни на Чернігівщині // Історія адміністративно-територіального устрою Чернігово-Сіверщини: Матеріали науково-практичної конференції (Чернігів, 4 жовтня 2007 р.). – Ніжин: Аспект-поліграф, 2007. – С. 97 – 106.

Бутко С.В. Українсько-російські відносини на сторінках друкованого видання Української військової організації (УВО) «Сурма» (1929 – 1934) // Роман Шухевич в українському національно-визвольному русі ХХ-го ст. – Всеукраїнська наукова конференція. – Міністерство освіти і науки України, Івано-Франківська облдержадміністрація та обласна рада, Інститут історії України НАН України, Прикарпатський національний університет ім. В.Стефаника. – 17 – 18 травня 2007 р., м. Івано-Франківськ.

Семиног Л.А. Естетичне сприйняття літератури в контексті українського відродження та просвітництва // Дні науки філософського факультету Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. – Міжнародна наукова конференція. – 18 – 19 квітня 2007 р., м. Київ.

Семиног Л.А. Некласична філософія мови, моралі, мистецтва, релігії // Сприйняття літературного тексту в творчості Олександра Білецького – Четвертий міжвузівський науковий семінар. – 4 червня 2007 р., м. Чернігів.

Семиног Л.А. Естетична вартість книги та читання в контексті суспільної трансформації естетичних цінностей // Традиції і культура. – Третя міжнародна наукова конференція. – 2 червня 2007 р., м. Київ,

Співробітники Центру, крім конференцій та семінарів, організованих Головдержслужбою України та НАДУ при Президентові України, брали участь і виступали у таких наукових і науково-практичних заходах:

1. II міжнародна наукова конференція «Традиція і культура» – 8–9 грудня 2006 р. – Асоціація «Новий Акрополь», м. Київ;
2. Міжнародна наукова конференція «Дні науки філософського факультету-2007» – 18–19 квітня 2007 р., Київський національний університет ім. Т.Г. Шевченка, м. Київ;
3. Всеукраїнська науково-практична конференція «Аксіологічні аспекти трансформації сучасного українського суспільства» – 27–28 квітня 2007 р., Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, м. Івано-Франківськ;
4. IV Міжвузівський культурологічний семінар пам'яті С.О. Явоненка «Некласична філософія мови, моралі, мистецтва, релігії» – 8 червня 2007 р., Чернігівський державний педагогічний університет, м. Чернігів.

5. Роль суспільства в здійсненні стратегічного євроатлантичного інтеграційного курсу України. – 4-а Асамблея Громадської Ліги Україна-НАТО. – 12 березня 2007 р., м. Київ.
6. Історія адміністративно-територіального устрою Чернігово-Сіверщини. – Чернігівська облдержадміністрація, Чернігівська обласна рада, Сіверський інститут регіональних досліджень. – Чернігів, 4 жовтня 2007 р.
7. Читання «Українська Народна республіка: 90 років з дня проголошення». – Український інститут національної пам'яті, Інститут історії України НАН України, Сіверський інститут регіональних досліджень. – 25 жовтня, Чернігів.

2007 р. в Центрі за його безпосередньої участі в організації проведено найбільшу за весь попередній період кількість різноманітних громадсько-політичних заходів, насамперед – у другому півріччі.

25 червня Центр провів презентацію та безкоштовну передачу наукової та науково-популярної літератури з героїчних сторінок історії українського національно-визвольного руху 20-50-х років ХХ ст. (близько 50 примірників), виданих «Літописом УПА» та Центром досліджень визвольного руху, бібліотекам області. У заході, організованому спільно з управління інформації та зв'язків з громадськістю, з питань внутрішньої політики облдержадміністрації відповідно до Указу Президента України «Про відзначення 100-річчя від дня народження Романа Шухевича» від 16 травня 2007 р. № 420, брали участь керівники низки управлінь облдержадміністрації, представники Ради міжнародних наукових досліджень та обмінів в області, обласної організації Української народної молоді, обласного відділення Всеукраїнського об'єднання ветеранів.

31 липня на базі Центру та за участі його слухачів відбулася презентація соціальних ініціатив Президента України Віктора Ющенка, проголошених 22 червня 2007 року в Острозькій академії. В цьому заході взяв участь голова облдержадміністрації В.М. Хоменко.

21 серпня в Центрі за участю учасників визвольної боротьби 1989 – 1991 рр., представників громадських, передусім молодіжних організацій Чернігова, засобів масової інформації, слухачів закладу проведено «круглий стіл» на тему «Внесок громадськості Чернігівщини у проголошення незалежності України». Головував на «круглому столі» заступник голови обласної ради О.О. Обушний.

13 вересня, на виконання Обласного плану заходів у зв'язку з 70-ми роковинами Великого терору – масових політичних репресій 1937–1938 рр., Центр провів «круглий стіл» на тему «Український національно-визвольний рух і радянський тоталітаризм (до 70-х роковин Великого терору – масових політичних репресій 1937–1938 рр.)» під час навчання новопризначених на посади спеціалістів райдержадміністрацій, управлінь та відділів облдержадміністрації за участю члена Асоціації дослідників голодоморів в Україні, доцента Чернігівського державного педагогічного університету ім. Т.Г. Шевченка, кандидата історичних наук Т.П. Демченко, начальника відділу суспільно-політичного моніторингу та взаємодії з політичними партіями та громадськими

організаціями управління з питань внутрішньої політики облдержадміністрації, магістра державного управління С.І. Федуся, директора Центру В.М. Бойка.

4 жовтня проведено науково-практичну конференцію на тему «Історія адміністративно-територіального устрою Чернігово-Сіверщини» (до 75-ї річниці утворення Чернігівської області), що пройшла на базі Центру. Вона зібрала в Центрі перепідготовки та підвищення кваліфікації кадрів дослідників з Києва, Чернігова, Брянська. Її організатори – обласна державна адміністрація, обласна рада та Сіверський інститут регіональних досліджень. В роботі конференції взяли участь голова облдержадміністрації В.М. Хоменко та голова обласної ради Н.А. Романов. На конференції виступили завідувач кафедри, доцент ЧДПУ імені Т.Г. Шевченка, кандидат історичних наук В.П. Коваленко, директор Сіверського інституту регіональних досліджень, доктор історичних наук, професор С.А. Лепявко, провідний науковий співробітник Інституту історії України НАН України, доктор історичних наук В.С. Шандра, завідувач кафедри українознавства та політології ЧДПУ ім. Т.Г. Шевченка, доктор історичних наук, професор В.М. Половець, провідний науковий співробітник відділу історії України другої половини ХХ ст. Інституту історії України НАН України, доктор історичних наук, професор С.І. Білоконь, радник Президента України, доктор економічних наук, професор М.П. Бутко, учений секретар філії державного освітнього закладу вищої професійної освіти «Орловська регіональна академія державної служби» у м. Брянськ М.Г. Мамичев, завідувач відділу моніторингу ефективності законодавства Інституту законодавства Верховної Ради України, доктор юридичних наук, професор Н.Р. Нижник та низка інших дослідників з Києва і Чернігова.

25 жовтня 2007 р. з Українським інститутом національної пам'яті, Інститут історії України НАН України, Сіверським інститутом регіональних досліджень проведено читання «Українська Народна Республіка – 90 років з дня проголошення». В них, зокрема, взяли участь: директор департаменту Українського інституту національної пам'яті, доктор історичних наук, професор В.Ф. Верстюк, начальник відділу історії Української революції 1917–1921 рр. Інституту історії України НАН України, доктор історичних наук, професор Р.Я. Пиріг, співробітники цього відділу кандидати історичних наук О.Д. Бойко, Т.С. Осташко, заступник редактора газети «Голос України» Л. Бровченко, секретар Чернігівської міської ради В. Голець.

9 листопада за ініціативою та участю працівників Управління державної служби Голодержслужби України в Чернігівській області, Центру, а також керівників, спеціалістів кадрових служб управлінь, відділів, інших підрозділів облдержадміністрації, обласних управлінь та організацій, резерву кадрів на посади начальників відділів організаційно-кадрової роботи апаратів райдержадміністрацій, міських рад (міст обласного значення) та представників обласної організації ВМГО «Спілка молодих державних службовців України» проведено засідання «круглого столу» на тему: «Стратегія розвитку державної служби: удосконалення законодавства, системи професійного навчання та посилення відповідальності державних службовців та посадових осіб місцевого

самоврядування». В його роботі взяв участь заступник Начальника Головдержслужби України В. Буяльський.

22 листопада такий саме «круглий стіл» Управлінням служби Головдержслужби України в Чернігівській області та Центром проведено для заступників голів – керівники апаратів райдержадміністрацій, заступників міських голів міст Чернігова, Ніжина, Прилуки, заступників керівників відділів та управлінь обласної державної адміністрації, територіальних підрозділів центральних органів виконавчої влади.

27 листопада в Центрі проведено обласну науково-практичну конференцію «Трагедія Голодомору 1932–1933 років: забуттю не підлягає». Її організували Центр спільно з управлінням з питань внутрішньої політики та зв'язків з громадськістю, освіти і науки облдержадміністрації. Приурочувалася конференція до 75-х роковин Голодомору в Україні. В ній взяли участь голова облдержадміністрації В.М. Хоменко, заступник голови обласної ради В.О. Ковальов, член Асоціації дослідників голодоморів в Україні, доцент Чернігівського державного педагогічного університету ім. Т.Г. Шевченка, кандидат історичних наук Т.П. Демченко, завідувач відділу історії Української революції Інституту історії України НАН України, доктор історичних наук, професор Р.Я. Пиріг, ректор Ніжинського державного університету ім. Миколи Гоголя, доктор політичних наук, професор О.Д. Бойко, директор Державного архіву Чернігівської області Р.Б. Воробей, декан історичного факультету Чернігівського державного педагогічного університету ім. Т.Г. Шевченка, кандидат історичних наук О.Б. Коваленко та інші дослідники.

20 грудня 2007 р. Центр спільно з управліннями з питань внутрішньої політики та зв'язків з громадськістю, у справах преси та інформації, освіти і науки облдержадміністрації провели громадські читання на тему «В'ячеслав Чорновіл і Чернігівщина: до 70-річчя від дня народження борця за незалежність України, визначного політичного і державного діяча». Вели засідання заступник голови, керівник апарату Чернігівської облдержадміністрації В.В. Приходько і заступник голови Чернігівської обласної ради О.О. Обушний. У заході взяли участь старший науковий співробітник Інституту історії України Національної академії наук України, доцент Національного університету «Києво-Могилянська академія», кандидат історичних наук О.Г. Бажан, учасники боротьби за незалежність України та розбудову Української держави, депутати місцевих рад, представники політичних партій, громадських організацій, вчителі області, викладачі вузів Чернігова та молоді державні службовці, які навчалися за професійною програмою підвищення кваліфікації. Учасники читань також ознайомилися з стендом, присвяченим великому українцю та отримали збірник «Матеріали до громадських читань «В'ячеслав Чорновіл і Чернігівщина: до 70-річчя від дня народження борця за незалежність України, визначного політичного і державного діяча».

Крім того, протягом року Центр спільно з управлінням з питань внутрішньої політики облдержадміністрації брав участь у зустрічах з громадськістю з питань євроатлантичної інтеграції, які відбулися у Сосницькому (квітень), Чернігівському (серпень), Городнянському районах (грудень).

Реалізуючи свої статутні завдання, Центр протягом року співпрацював з міжнародними та громадськими організаціями.

28 лютого заклад підписав угоду про міжнародне співробітництво у сфері додаткової освіти державних службовців і посадових осіб місцевого самоврядування з Філіалом державного навчального закладу вищої професійної освіти «Орловська регіональна академія державної служби» в м. Брянськ Російської федерації та Луганський та Чернігівський центри перепідготовки та підвищення кваліфікації кадрів. Документом передбачена участь у програмах двостороннього і багатостороннього обміну офіційними делегаціями, слухачами, педагогічними та науковими працівниками, їхнє стажування, проведення спільних наукових досліджень, а також конгресів, конференцій, симпозіумів, «круглих столів», обмін методичними посібниками і розробками, навчальною літературою, навчальними програмами.

Тривало співробітництво з представництвом Координатора проектів ОБСЄ в Україні в рамках проекту «Допомога в соціальній адаптації військовослужбовців Збройних Сил України». За ним протягом року в Центрі навчалися дві групи військовослужбовців Збройних Сил України, що звільняються в запас або відставку у зв'язку з їх реформуванням, загальною чисельністю 41 людина. Вони опановували курс «Керівник в структурі малого бізнесу».

Також 2007 р. Центр виграв тендер на навчання колишніх військовослужбовців в рамках програми «НАТО–Україна з перепідготовки військовослужбовців». Відповідно до укладеної угоди Центр провів навчання двох груп військовослужбовців за курсами «Керівник в структурі малого бізнесу», «Маркетинг та менеджмент продажу». Вони охопили 46 військовослужбовців. Окрім власне навчання Центр здійснював заходи щодо сприяння працевлаштуванню зазначеної категорії слухачів. Спільно з міським центром зайнятості було проведено низку ярмарки вакансій, організовано зустрічі з представниками провідних фірм та підприємств міста.

Співпраця з українськими громадськими організаціями дозволила Центру взяти участь у цілій низці проектів, насамперед, у формі тренінгів для його слухачів. Так у січні Центральноукраїнським регіональним навчальним центром (м. Черкаси) Фондації «Україна – США» в Чернігові проведено тренінг «Нова політика органів місцевого самоврядування у сфері управління земельними ресурсами» в рамках навчання сільських голів.

Завдяки взаємодії з Чернігівським громадським комітетом прав людини та Львівською неурядовою міською громадською організацією «Дівочий клуб Юнка» у вересні проведено тренінг «Протидія торгівлі людьми» для спеціалістів з питань опіки, піклування та усиновлення служб у справах неповнолітніх райдержадміністрацій, міських рад, (на виконання розпорядження голови облдержадміністрації «Про обласну Програму протидії торгівлі людьми на період до 2010 року» від 28 серпня 2007 р. № 329).

У грудні спільно з Чернігівським громадським комітетом прав людини та головним управлінням земельних ресурсів в Чернігівській області проведено тренінг «Правове регулювання земельних відносин та протидія корупції при

здійсненні земельних відносин» для сільських голів (на виконання розпорядження КМУ від 15.08.2007 р. № 657 «Про затвердження плану заходів щодо реалізації Концепції подолання корупції в Україні „На шляху до доброчесності” на період до 2010 р.»).

Завдяки взаємодії з міською громадською організацією «Центр гендерної ініціативи» та обласною організацією «Спілка жінок України» було проведено низку тренінгів на тему «Впровадження гендерних підходів до діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування через подолання гендерних стереотипів депутатів, державних службовців, посадових осіб місцевого самоврядування і громадян» для: заступників голів райдержадміністрацій, заступників голів міст обласного значення з гуманітарних питань (червень); секретарів сільських, селищних рад (жовтень); начальників відділів, спеціалістів з питань контролю апаратів райдержадміністрацій, управлінь, відділів, та апарату облдержадміністрації (жовтень); бухгалтерів сільських рад (листопад); резерву кадрів на посади заступників голів райдержадміністрацій, заступників начальників управлінь, відділів та інших підрозділів облдержадміністрації (грудень).

Найінтенсивніше Центр співпрацював з Сіверським інститутом регіональних досліджень. Пріоритетною тут стала тематика європейської та євроатлантичної інтеграції України. На початку року Центр взяв участь у завершальному етапі його проекту «Адаптація соціальної політики та трудового законодавства України до стандартів ЄС», що реалізовувався за підтримки Міжнародного фонду «Відродження». Завдячуючи цьому виданий та поширений серед органів влади, навчальних закладів та бібліотек однойменний навчальний посібник.

5 липня у взаємодії з зазначеною громадською організацією та за підтримки Центру інформації та документації НАТО в Україні організовано семінар «Відносини НАТО–Україна в контексті підтримки державної безпеки та збереження сталого демократичного розвитку: регіональні аспекти» для редакторів місцевих засобів інформації Чернігівщини. В його роботі взяли участь заступник голови облдержадміністрації В.М.Тандура, директор Інституту трансформації суспільства, завідувач кафедри Національної академії управління, кандидат економічних наук, професор О.І. Соскін, заступник голови Координаційної Ради Громадської ліги «Україна-НАТО» О.А. Кокочинський, президент Атлантичної ради України, кандидат військових наук, доцент В.О. Гречанінов, завідувач кафедри НАДУ при Президентові України, доктор наук з державного управління, професор І.В. Розпутенко, заступник директора офісу зв'язку НАТО в Києві Мерлі Мейгр.

17 – 18 грудня в рамках проекту Сіверського інституту «Залучення депутатів місцевих рад та керівників територіальних громад до навчання з євроатлантичної інтеграції», підтриманого Міжнародним фондом «Відродження» для заступників голів районних рад, секретарів міських рад (міст обласного значення) проведено семінар-тренінг «Національна система безпеки України і НАТО». В його роботі брали участь заступник голови обласної ради О.О.Обушний, секретар комісії з міжрегіонального та транскордонного

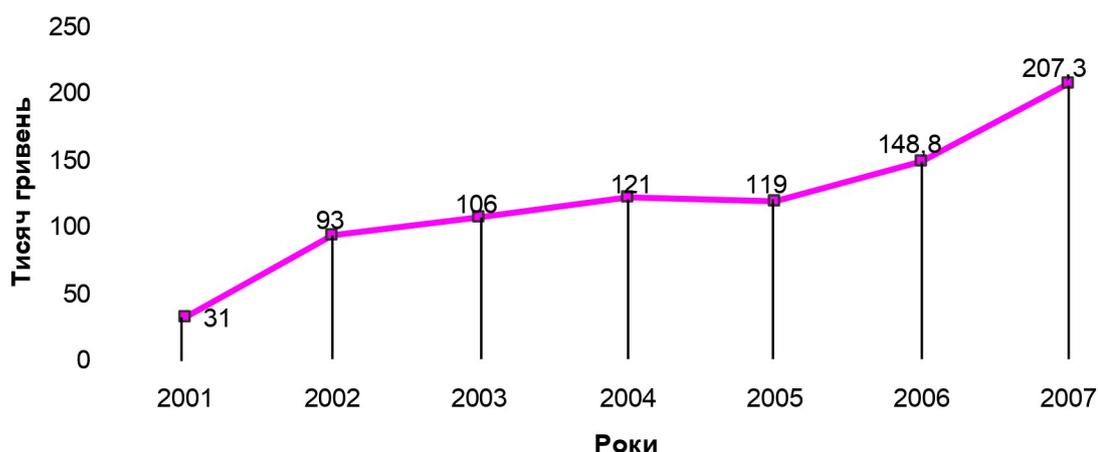
співробітництва обласної ради В.О.Кокоть, керівник європейської програми Міжнародного фонду «Відродження» Д.Шульга.

20 грудня у Ніжині за підтримки Центру інформації та документації НАТО в Україні проведено семінар «Національна безпека України і НАТО». Призначався він для сільських голів та громадськості Чернігівщини та громадськості Ніжина. В його роботі взяли участь професор Національного університету «Києво-Могилянська академія» О.В. Гарань, президент Атлантичної ради України, кандидат військових наук, доцент В.О. Гречанинов, доцент Національної академії оборони України, кандидат історичних наук В.І. Коряк.

Ще один традиційний напрямок роботи Центру співпраця з центрами зайнятості щодо підвищення кваліфікації трудових ресурсів регіону. Заклад тут працює за ліцензіями «Комп'ютерні науки», «Економіка і підприємництво», «Менеджмент» Міністерства освіти і науки України. Навчання здійснюється за відповідними професійними програмами підвищення кваліфікації. Між ними та аналогічними програмами, призначеними для державних службовців і посадових осіб місцевого самоврядування, здійснюється обмін як змістовного характеру, так і методичного забезпечення, викладацьким складом, що позитивно впливає на організацію навчального процесу в Центрі в цілому.

Водночас така робота – один з варіантів надання платних послуг. Їхніми замовниками також 2007 р. були НАТО, представництво ОБСЄ, управління Пенсійного фонду України в області, Державної податкової адміністрації, деякі заклади, організації. В результаті загальний обсяг платних послуг 2007 р. склав 207,3 тис. грн. Динаміка змін надходжень до спеціального фонду наводиться в діаграмі (в тис. грн.)

Динаміка змін надходжень до спеціального фонду, починаючи з 2000 року, наводиться в діаграмі (в тис. грн.):

Додаткові кошти традиційно направлялися Центром на відшкодування пов'язаних з наданими послугами видатків, підвищення якості навчального процесу державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування, зміцнення матеріально-технічної бази. Разом з фінансуванням із загального фонду це дозволило 2007 р. придбати мультимедійну дошку «АВС», сім

жидкокристалевих моніторів, три комп'ютери, три кондиціонери, мультимедійний проектор, деяке інше обладнання, шістьдесят стільців, комплекти спеціалізованих меблів, а також відремонтувати три адміністративні кабінети Центру. Основні фонди закладу зросли до 248 тис. грн., збільшившись протягом року на 32%. Причому частка спеціального фонду в придбанні товарів довгострокового користування становила 59%.

На основі реальної кадрової ситуації в області, пропозицій органів виконавчої влади і місцевого самоврядування, рекомендацій Голодержслужби України сформовано і затверджено спільним розпорядженням голови облдержадміністрації і голови обласної ради план-графік навчання кадрів на 2008 р. Центр планує зосередити свої зусилля на вдосконаленні навчального процесу, зокрема, розширення застосування інтерактивних форм навчання, підвищенні якості проведення занять, наданні допомоги на місцях в організації навчання.

Додаються: інформаційна картка з додатками, перелік навчально-методичних матеріалів, тематика семінарів, проведених відповідно до рекомендацій Голодержслужби України, а також семінарів, проведених в ініціативному порядку.

Директор Центру

В.М. Бойко

ІНФОРМАЦІЙНА КАРТКА
про підвищення кваліфікації державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування V-VII категорій посад та осіб з кадрового резерву в 2007 році
Чернігівського центру перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, державних підприємств, установ і організацій

І. Загальні відомості про навчальний заклад:	-
<u>Керівник навчального закладу</u> (прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)	Бойко Володимир Миколайович, кандидат історичних наук
<u>Кадровий резерв на посаду керівника навчального закладу</u> (прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)	Тарасенко Олександр Федорович, доцент кафедри історії та археології України Чернігівського державного педагогічного університету імені Т.Г.Шевченка, кандидат історичних наук; Чуприна Володимир Михайлович, доцент кафедри металорізальних верстатів та систем Чернігівського державного технологічного університету, кандидат технічних наук.
<u>Заступник(и) керівника навчального закладу</u> (прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)	Куприяненко Тамара Іванівна
<u>Засновник(и) навчального закладу</u> (відповідно до статуту (положення))	Чернігівська обласна державна адміністрація Чернігівська обласна рада
<u>Кому належить приміщення, форма власності</u>	обласній раді, комунальна
<u>Кафедри (кількість та назви)</u>	—
<u>Відділи (кількість та назви)</u>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ навчально-методичний; ▪ навчально-організаційний; ▪ фінансово-господарський
<u>№ та дата видачі ліцензії в освітній галузі «Державне управління»</u> (додати обов'язково копію)	19 травня 2005 р.; серія АБ, № 122309
<u>Поштова адреса, індекс:</u> <u>Телефон:</u> <u>Телефон/факс:</u> <u>E-mail:</u> <u>Веб-сторінка:</u>	14000 м. Чернігів, проспект Миру, 43 675-021, 774-312 676-052 centre@ukrpost.ua http://www.center.uct.ua

II. Характеристика матеріально-технічної бази за 2007 рік:				
Найменування приміщень	Статус (належить закладу або орендує, форма оренди)	Кількість приміщень	Загальна площа (кв.м)	Кількість місць
1	2	3	4	5
Аудиторії	обладнання належить закладу приміщення орендоване	3	138,3	90
Кабінети (адміністративні/методичні)	обладнання належить закладу приміщення орендоване	5	81,4	12
Комп'ютерний клас	обладнання належить закладу приміщення орендоване	1	31,3	11
Лабораторні кімнати	—	—	—	—
Актовий зал	обладнання належить закладу приміщення орендоване	1	238,6	112
Бібліотека	обладнання належить закладу приміщення орендоване	1	13	2
Читальний зал	обладнання належить закладу приміщення орендоване	1	44,3	30
Гуртожиток, готель	—	—	—	—
Їдальня	—	—	—	—
Вартість основних фондів (тис. грн.)	248 тис. грн. (без бібліотеки)			
III. Чисельність викладачів, які беруть участь у процесі підвищення кваліфікації державних службовців, керівників державних підприємств, установ і організацій та кадрового резерву:				
Всього:		132		
Штатний склад:		—		
Сумісники:		—		
Погодинники:		132		
В тому числі:				
Доктори наук (всього/штат.склад)		11/0		
Кандидати наук (всього/штат.склад)		29/0		
Працівники органів влади:		97/0		
3.1. Рівень кваліфікації викладацького складу		(окремим додатком)		
IV. Наукові і методичні матеріали, розроблені навчальним закладом за 2007 рік:				
(Інформацію за пп.4.1-4.6 навести в окремих додатках)	з питань державного управління (кількість)	з інших питань (кількість)		
4.1. Навчальні програми за основними видами підвищення кваліфікації (назва та категорія слухачів):	9	1		
4.2. Підручники і навчальні посібники (назва та автор):	13	—		
4.3. Інструктивно-методичні	9	—		

матеріали до практичних занять (назва та автор):		
4.4. Методичні матеріали для слухачів з питань самостійного опрацювання фахової літератури (назва та автор):	10	—
4.5. Матеріали для контролю з перевірки рівня знань (назва та автор):	7	—
4.6. Навчально-методичні пакети комп'ютерних прикладних програм, посібники та підручники, методичні матеріали (назва та автор):	1	—

Найменування інформації про підвищення кваліфікації кадрів		Показники за 2007 календарний рік					
		Державні службовці органів виконавчої влади				посадові особи місцевого самоврядування	
		місцевих		центральных всього/в т.ч. територіальних підрозділів			
		план	факт	план	факт	план	факт
1	2	3	4	5	6	7	8
V.	Чисельність осіб, які підвищили кваліфікацію за категоріями: всього осіб (за пп. 1, 2, 3, 4 розділу V):	599	584	-	328	1614	1622
	V категорія	84	104	-	116	196	155
	VI категорія	282	247	-	135	118	74
	VII категорія	232	227	-	77	366	305
5.1	Чисельність осіб, які підвищили кваліфікацію за професійними програмами: всього осіб / з числа осіб до 35 років:	166	143/29	-	87/20	209	201/40
5.2	Чисельність осіб, які підвищили кваліфікацію за програмами тематичних постійно діючих семінарів (тематику навести в окремому додатку): всього осіб:	45	42/29	-	110/58	10	7/3
5.2.1	У тому числі:						
	чисельність осіб, які підвищили кваліфікацію за програмою тематичного постійно діючого семінару**	-	-	-	-	-	-
	з питань запобігання і протидії корупції:	-	-	-	-	-	-
	з питань соціальної політики:	21	18/14	-	-	4	4/2
	з питань ділового мовлення:	24	24/15	-	-	6	3/1
	з питань інноваційної діяльності:	-	-	-	-	-	-
	з питань гендерної політики:	-	-	-	-	-	-
	з питань інтелектуальної власності						

	з питань інтеграції України до ЄС:	-	-	-	-	-	-
	з питань залучення молоді до державної служби:	-	-	-	-	-	-
	з питань інформаційного забезпечення:	-	-	-	-	-	-
5.3	Чисельність державних службовців, які підвищили кваліфікацію за програмами тематичних короткотермінових семінарів (тематику навести в окремому додатку): всього осіб / з числа осіб до 35 років:	387	399/53	-	131/54	1395	1414/114
	з питань запобігання і протидії корупції:	45	32/11	-	-	-	1
	з питань соціальної політики:	44	62/7	-	101/43	6	11/0
	з питань децентралізації державного управління	-	-	-	-	27	22/0
	з питань ділового мовлення:	40	21/5	-	-	-	-
	з питань інноваційної діяльності:	22	21/3	-	-	93	101/5
	з питань гендерної політики:	22	21/1	-	-	5	4/1
	з питань інтелектуальної власності	-	-	-	-	-	-
	з питань залучення молоді до державної служби:	-	-	-	-	-	-
	з питань інтеграції України до ЄС:	22	22/3	-	-	72	58/2
	з питань інформаційного забезпечення:	22	22/15	-	-	88	74/25
	Інші	170	198/8	-	30/11	1101	1143/81
5.4	Чисельність осіб, які підвищили кваліфікацію за програмами стажування: всього осіб / з числа осіб до 35 років:	-	-	-	-	-	-
5.5	Чисельність осіб, які підвищили кваліфікацію за навчальними програмами для кадрового резерву на посади державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування: всього осіб / з числа осіб до 35 років:	84	82/37	-	-	6	22/1
	У тому числі:						
5.5.1	за професійними програмами:	59	37/10	-	-	6	7/1
	за програмами тематичних постійно діючих семінарів:	-	-	-	-	-	-
	за програмами тематичних короткотермінових семінарів:	25	45/27	-	-	-	15/0
	за програмами стажування:	-	-	-	-	-	-
5.6	Чисельність осіб, які підвищили кваліфікацію за рахунок міжнародної технічної допомоги (грантів)						
VI	Показники фінансування:	Державні службовці органів виконавчої влади ***				Посадові особи місцевого самоврядування ***	
6.1.	Джерела та обсяги фінансування навчального закладу (в грн.)	центральних		місцевих			
	за рахунок коштів:	план	факт	план	факт	план	факт
	державного бюджету:	8350	8350	-	-	-	-
	місцевого бюджету:	-	-	322044	322044	248956	248956
	міжнародної технічної допомоги	92699	92699			-	-

	(грантів)						
	інших надходжень, не заборонених законодавством:	-	-	-	-	-	-
	коштів підприємств, установ і організацій:	-	-	-	-	-	-
	Всього	101049	101049	322044	322044	248956	248956
	З них відрядження	-	-	-	-	-	-
6.2.	Середня вартість навчання одного слухача (без урахування коштів на відрядження / термін (днів)):	Середня вартість навчання (в грн.) / Середня кількість днів навчання				З них кошти на відрядження	
		державного службовця		посадової особи		держ. служб.	посад. особи
	за професійною програмою:	429/10		214/10		-	-
	за програмою тематичного постійно діючого семінару:	284/4		128/4		-	-
	за програмою тематичного короткотермінового семінару:	244/4		116/3		-	-

Директор Центру

В.М.Бойко

Вик. Куприяненко Т.І., Чабак Л.А., Бутко С.В., Сарана С.Ю.
Тел.: (8-0462) 774-312, 676-052

ДОДАТОК ДО ІНФОРМАЦІЙНОЇ КАРТКИ
про підвищення кваліфікації державних службовців, які займають посади V-VII
категорій, посадових осіб місцевого самоврядування, керівників та спеціалістів
державних підприємств, установ і організацій та осіб з кадрового резерву в 2007 р.
Чернігівського центру перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів
державної влади, органів місцевого самоврядування,
державних підприємств, установ і організацій

п. III. 3.1. РІВЕНЬ КВАЛІФІКАЦІЇ ВИКЛАДАЦЬКОГО СКЛАДУ

Всього викладачів	Освітньо-кваліфікаційний рівень викладачів (спеціалісти і магістри)		Освітньо-кваліфікаційний рівень викладачів з державного управління (магістри)		Кандидати наук, доценти		Доктори наук, професори		Викладачі — працівники органів влади	
	к-сть	%	к-сть	%	к-сть	%	к-сть	%	к-сть	%
132	97	67	21	16	29	22	11	8	97	73

п. IV. НАУКОВІ І МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ,
 РОЗРОБЛЕНІ НАВЧАЛЬНИМ ЗАКЛАДОМ ЗА 2007 РІК:

4.1. Навчальні програми за основними видами підвищення кваліфікації (назва та категорія слухачів)

Професійні програми підвищення кваліфікації кадрів:

3 питань державного управління

1. Зміни до професійної програми підвищення кваліфікації державних службовців V – VII категорій посад на 2008 рік;
2. Зміни до професійної програми підвищення кваліфікації депутатів місцевих рад, сільських, селищних, міських голів на 2008 рік (на виконання доручення Президента України від 28 вересня 2002 року № 1-1/1258).

3 інших питань

1. Навчальний курс «Маркетинг та менеджмент продаж» для військовослужбовців, що звільняються з Збройних Сил України у зв'язку з реформуванням.

Програми постійно діючих тематичних семінарів:

3 питань державного управління

1. Додаткова програма «Графік проведення навчально-методичних заходів щодо європейської та євроатлантичної інтеграції».

Програми тематичних короткотермінових семінарів:

3 питань державного управління:

1. Програма курсу «Бухгалтерський облік і звітність у бюджетних установах» для бухгалтерів сільських, селищних і міських (міст районного значення) рад;
2. Програма курсу «Україна та світова організація торгівлі. Нові можливості для залучення інвестицій та запровадження інновацій» для заступників голів райдержадміністрацій, міських голів міст обласного значення з соціально-економічних питань;
3. Програма курсу «Актуальні проблеми внутрішньої політики України» для начальників відділів з питань внутрішньої політики райдержадміністрацій та міських рад міст обласного значення;
4. Програма курсу «Правове регулювання повноважень органів місцевого самоврядування у галузі земельних відносин» для землевпорядників місцевих рад;

5. «Охорона історико-культурної спадщини та розвиток туризму на Чернігівщині» для керівники та спеціалісти з питань культури і туризму райдержадміністрацій, міських рад міст обласного значення;
 6. «Фінансово-майнова основа місцевого самоврядування: світовий досвід і українські реалії» для селищних, міських (міст районного значення) голів.
- 4.2. Підручники і навчальні посібники (назва та автор):

3 питань державного управління

1. Будлянський В.М., Пузан І. Б., Орлова Н. М., Фесенко С. І. Актуальні питання земельного законодавства України: Навч.-метод. посібник. / Черніг. центр перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів держ. влади, органів місц. самоврядування, держ. п-в, установ і орг. : Чернігів : ЦППК, 2007. – 25 с.
2. В.П.Корнихова, О.П.Полякова, М.Ф.Силенко. Правові та практичні аспекти державних закупівель з використанням тендерних процедур: методичні рекомендації : Навч.-метод. посібник. / Черніг. центр перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів держ. влади, органів місц. самоврядування, держ. п-в, установ і орг. : Чернігів : ЦППК, 2007. – 15 с.
3. Демченко Т.П. Більшовицький терор в Україні в 20 – 30-ті роки ХХ ст.: Чернігівщина : Навч. посібник. / Черніг. центр перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів держ. влади, органів місц. самоврядування, держ. п-в, установ і орг. : Чернігів : ЦППК, 2007. – 38 с.
4. Демченко Т.П. Колективізація та Голодомор 1932 – 1933 рр. на Чернігівщині : Навч. посібник. / Черніг. центр перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів держ. влади, органів місц. самоврядування, держ. п-в, установ і орг. : Чернігів : ЦППК, 2007. – 70 с.
5. Історія адміністративно-територіального устрою Чернігово-Сіверщини: Матеріали науково-практичної конференції (Чернігів, 4 жовтня 2007 р.). – Ніжин: Аспект-поліграф, 2007. – 178 с.
6. Михайленко О.В. Організація зв'язків з громадськістю в органах влади : Навч.-метод. посібник. / Черніг. центр перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів держ. влади, органів місц. самоврядування, держ. п-в, установ і орг. : Чернігів : ЦППК, 2007. – 20 с.
7. Мужикова Н.М., Пузирний В.Ф., Семиног Л.А. Адаптація соціальної політики та трудового законодавства України до стандартів ЄС: Навч. посібник / Сіверський інститут регіональних досліджень. — Чернігів: Деснянська правда, 2007. — 169 с.
8. Науково-історичні читання, присвячені 140-річчю з дня народження М.С.Грушевського (Мінськ, 22 грудня 2006 р.). – Ніжин: Аспект-поліграф, 2007. – 153 с.
9. Панич Н.Г. Окремі питання застосування кадрового діловодства в органах місцевого самоврядування : Навч.-метод. посібник. / Черніг. центр перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів держ. влади, органів місц. самоврядування, держ. п-в, установ і орг. : Чернігів : ЦППК, 2007. – 44 с.
10. Подкур А.В. Про етнополітичну ситуацію в Чернігівській області : Навч. посібник. / Черніг. центр перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів держ. влади, органів місц. самоврядування, держ. п-в, установ і орг. : Чернігів : ЦППК, 2007. – 18 с.
11. Стратегічне планування та реалізація політики на центральному, регіональному та місцевому рівнях : Навч.-метод. посібник. [Електронний ресурс] / Черніг. центр перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів держ. влади, органів місц. самоврядування, держ. п-в, установ і орг. Уклад.: О.А.Михеєнко : Чернігів : ЦППК, 2007. – 22 с.
12. Україна-Росія: діалог історіографій : Матеріали міжнар. наук. конф. / Ін-т історії України НАН України, Канад. ін-т укр. студій Альбертського ун-ту (Едмонтон), Сіверський ін-т регіон. дослідж.; Редкол.: В. Ф. Верстюка (відп. ред.), В. М. Бойко (відп. секр.), С. А. Лепявко, С. М. Плохій. — Київ—Чернігів : РВК «Деснянська правда», 2007. — 256 с.

13. Фурсова О. П. Технологія підготовки та прийняття управлінських рішень: Навч.-метод. посібник. / Черніг. центр перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів держ. влади, органів місц. самоврядування, держ. п-в, установ і орг.; Бобровицька райдержадмін. : Чернігів : ЦППК, 2007. – 14 с.

4.3. Інструктивно-методичні матеріали до практичних занять (назва та автор):

3 питань державного управління

1. Запровадження систем управління якістю у відповідності до ISO серії 9000 в органах місцевої влади : Навч.-метод. зб. [Електронний ресурс] / Черніг. центр перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів держ. влади, органів місц. самоврядування, держ. п-в, установ і орг.; Уклад.: А.О. Шарамко, С. В. Бутко. — Чернігів : ЦППК, 2007.

2. Правове регулювання земельних відносин : Навч.-метод. збірник. [Електронний ресурс] / Черніг. центр перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів держ. влади, органів місц. самоврядування, держ. п-в, установ і орг. Уклад.: І.Б.Пузан, С.І.Фесенко, С.В.Бутко : Чернігів : ЦППК, 2007.

3. Стратегічне планування розвитку територіальної громади : Навч.-метод. збірник. [Електронний ресурс] / Черніг. центр перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів держ. влади, органів місц. самоврядування, держ. п-в, установ і орг. Уклад.: В.Н.Скрипка : Чернігів : ЦППК, 2007.

4. Україна та Світова організація торгівлі. Нові можливості для залучення інвестицій та запровадження інновацій : Навч.-метод. збірник. [Електронний ресурс] / Черніг. центр перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів держ. влади, органів місц. самоврядування, держ. п-в, установ і орг. Уклад.: О.С.Капелюха, Є.Л.Романенко, Т.Г.Рудик, С.В.Бутко : Чернігів : ЦППК, 2007.

5. Євроатлантична інтеграція України : Навч.-метод. зб. [Електронний ресурс] / Черніг. центр перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів держ. влади, органів місц. самоврядування, держ. п-в, установ і орг.; Уклад.: В.І.Барбаш, С. В. Бутко. — Чернігів : ЦППК, 2007.

6. Актуальні проблеми внутрішньої політики України. Державна інформаційна політика та зв'язки з громадськістю в органах влади : Навчально-методичний збірник. [Електронний ресурс] / Черніг. центр перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів держ. влади, органів місц. самоврядування, держ. п-в, установ і орг. Уклад.: Д.М.Никоненко, Ю.В.Музика, В.І.Барбаш, С.І.Федусь, О.В.Михайленко, Ю.В.Рудченко, С.В.Бутко : Чернігів : ЦППК, 2007.

7. Матеріали «круглого столу» «Внесок громадськості Чернігівщини у проголошення незалежності України: 1989-1991 рр.» : Навчальний збірник. [Електронний ресурс] / Чернігівська облдержадміністрація, упр. з питань внутр. політики; Черніг. центр перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів держ. влади, органів місц. самоврядування, держ. п-в, установ і орг. Уклад.: С.І.Федусь, С.В.Бутко : Чернігів : ЦППК, 2007.

8. Матеріали до громадських читань «В'ячеслав Чорновіл і Чернігівщина: до 70-річчя від дня народження борця за незалежність України, визначного політичного і державного діяча» : Навчальний збірник. / Чернігівська облдержадміністрація, упр. з питань внутр. політики та зв'язків з громадськістю; Черніг. центр перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів держ. влади, органів місц. самоврядування, держ. п-в, установ і орг. Уклад.: С.В.Бутко, Ю.В.Музика, М.В.Фесенко : Чернігів : ЦППК, 2007. – 27 с.

9. Робочий зошит: «Українська ділова мова. Основи комунікації» : / Черніг. центр перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів держ. влади, органів місц. самоврядування, держ. п-в, установ і орг.; Уклад.: Т. І. Куприяненко С. В. Бутко. : Чернігів : ЦППК, 2007. – 109 с.

3 інших питань

1. Робочий зошит «Керівник в структурі малого бізнесу» (підприємець-початківець) 5 червня – 4 липня 2007 року. – Чернігів, ЦППК, Україна-НАТО. – 300 с.

2. Робочий зошит «Маркетинг та менеджмент продажу» 26 вересня – 2 листопада 2007 року. – Чернігів, ЦППК, Україна-НАТО. – 280 с.
 3. Робочий зошит «Керівник в структурі малого бізнесу» (підприємець-початківець) 10 листопада – 4 грудня 2007 року. – Чернігів, ЦППК, Україна-ОБСЄ. – 300 с.
 4. Робочий зошит «Керівник в структурі малого бізнесу» (підприємець-початківець) 5 квітня – 4 травня 2007 року. – Чернігів, ЦППК, Україна- ОБСЄ. – 300 с.
- 4.4. Методичні матеріали для слухачів з питань самостійного опрацювання фахової літератури (назва та автор):

3 питань державного управління

1. Бухгалтерський облік і звітність у бюджетних установах : Навч.-метод. збірник. [Електронний ресурс] / Черніг. центр перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів держ. влади, органів місц. самоврядування, держ. п-в, установ і орг. Уклад.: С.В.Бутко : Чернігів : ЦППК, 2007.
2. Європейська інтеграція України : Навч.-метод. зб. / Черніг. центр перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів держ. влади, органів місц. самоврядування, держ. п-в, установ і орг.; Уклад.: С. В. Бутко, А. В. Подкур. — Чернігів : ЦППК ДС, 2007. — 64 с.
3. Зміни в оподаткуванні юридичних і фізичних осіб : Навч.-метод. збірник. [Електронний ресурс] / Черніг. центр перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів держ. влади, органів місц. самоврядування, держ. п-в, установ і орг. Уклад.: А.Є.Берендеева, В.В.Мартиненко : Чернігів : ЦППК, 2007.
4. Оподаткування неприбуткових установ : Навчально-методичний збірник / Черніг. центр перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів держ. влади, органів місц. самоврядування, держ. п-в, установ і орг. Уклад.: А. Є.Берендеева : Чернігів : ЦППК, 2007. – 26 с.
5. Організація роботи із зверненнями громадян: Навч.-метод. зб. / Черніг. облдержадмін. : апарат, від. роб. із звернен. громадян; Черніг. центр перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів держ. влади, органів місц. самоврядування, держ. п-в, установ і орг. Бобровицька райдержадмін.; Уклад.: Н. М. Пригара, В. Н. Скрипка, С. В. Бутко. — Чернігів : ЦППК, 2007. — 49 с.
6. Правове регулювання оренди комунального майна : Зб. норм.-правових актів [Електронний ресурс] / Черніг. центр перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів держ. влади, органів місц. самоврядування, держ. п-в, установ і орг.; Управління комунального майна Черніг. обл. ради Уклад.: О.І.Нетреба — Чернігів : ЦППК, 2007. – 42 с.
7. Правове регулювання приватизації об'єктів індивідуального продажу: будівель, споруд, об'єктів соціальної сфери, незавершеного будівництва та іншого окремо визначеного майна : Збірник нормативно-правових актів. [Електронний ресурс] / Черніг. центр перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів держ. влади, органів місц. самоврядування, держ. п-в, установ і орг. Уклад.: Л.Ю.Кушнір : Чернігів : ЦППК, 2007.
8. Правові та практичні аспекти державних закупівель: Навч.-метод. збірник. [Електронний ресурс] / Черніг. центр перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів держ. влади, органів місц. самоврядування, держ. п-в, установ і орг. Уклад.: М.Ф.Силенко : Чернігів : ЦППК, 2007.
9. Про посвідчення довіреностей щодо розпорядження майном : Навч.-метод. збірник. [Електронний ресурс] / Черніг. центр перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів держ. влади, органів місц. самоврядування, держ. п-в, установ і орг. Уклад.: Н. В. Давиденко : Чернігів : ЦППК, 2007.
10. Роман Шухевич: до 100-річчя від дня народження одного з чільних провідників українського визвольного руху 20-50-х років ХХ століття [Електронний ресурс] : Навч.-метод. зб./ Черніг. центр перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів держ. влади, органів місц. самоврядування, держ. п-в, установ і орг. ; Уклад.: С. В. Бутко, О. В. Медуниця. — Чернігів : ЦППК, 2007. — 49 с.

4.5. Матеріали для контролю з перевірки рівня знань (назва та автор):

3 питань державного управління

1. Збірник тестових завдань для учасників обласного конкурсу серед молоді «Мій вибір – державна служба» / Черніг. центр перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів держ. влади, органів місц. самоврядування, держ. п-в, установ і орг. Уклад.: М.Д.Верес : Чернігів : ЦППК, 2007.
2. Збірник тестових завдань для начальників управлінь культури «Питання в галузі культури» / Черніг. центр перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів держ. влади, органів місц. самоврядування, держ. п-в, установ і орг. Уклад.: С.В.Бутко : Чернігів : ЦППК, 2007. – 4 с.
3. Мазко С. О. Бухгалтерський облік і звітність в органі місцевого самоврядування. Збірник тестових завдань для підсумкового контролю знань. / Черніг. центр перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів держ. влади, органів місц. самоврядування, держ. п-в, установ та орг.; — Чернігів : ЦППК, 2007. — 5 с.
4. Тимошенко К.М. Правові засади соціального захисту населення Збірник тестових завдань для підсумкового контролю знань. / Черніг. центр перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів держ. влади, органів місц. самоврядування, держ. п-в, установ та орг.; — Чернігів : ЦППК, 2007. — 7 с.
5. Тест для проведення підсумкового контролю знань за загальною та функціональною складовими професійної програми підвищення кваліфікації державних службовців V – VII категорій посад на 2008 рік. Збірник тестових завдань для підсумкового контролю знань. / Черніг. центр перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів держ. влади, органів місц. самоврядування, держ. п-в, установ та орг.; — Чернігів : ЦППК, 2007. — 26 с.
6. Тест для проведення підсумкового контролю знань за загальною та функціональною складовими професійної програми підвищення кваліфікації депутатів місцевих рад, сільських, селищних, міських голів на 2008 рік/ Збірник тестових завдань для підсумкового контролю знань. / Черніг. центр перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів держ. влади, органів місц. самоврядування, держ. п-в, установ та орг.; — Чернігів : ЦППК, 2007. — 23 с.
7. Збірник тем випускних робіт із практичних аспектів роботи новообраних сільських, селищних і міських голів, секретарів, головних бухгалтерів сільських, селищних і міських рад. / Черніг. центр перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів держ. влади, органів місц. самоврядування, держ. п-в, установ та орг.; — Чернігів : ЦППК, 2007. — 3 с.

4.6. Навчально-методичні пакети комп'ютерних прикладних програм, посібники та підручники, методичні матеріали (назва та автор):

3 питань державного управління

1. Програма дистанційного тестування [Електронний ресурс]: / Черніг. центр перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів держ. влади, органів місц. самоврядування, держ. п-в, установ і орг.; Уклад.: О. В. Примаченко. — Чернігів : ЦППК, 2007 // <http://center.uct.ua/test/>

2. П. 5.2. ПОСТІЙНО ДІЮЧИЙ СЕМІНАР
ДЛЯ ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІВ, ПОСАДОВИХ ОСІБ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

1. «Українська ділова мова. Основи комунікації» для спеціалістів відділів апарату, правлінь, відділів, інших структурних підрозділів облдержадміністрації та виконавчого апарату обласної ради;

2. «Правові та практичні аспекти роботи адміністраторів Дозвільних Центрів» для адміністраторів Дозвільних Центрів області.

П. 5.3. ТЕМАТИЧНІ КОРОТКОТЕРМІНОВІ СЕМІНАРИ
ДЛЯ ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІВ ТА ПОСАДОВИХ ОСІБ МІСЦЕВОГО
САМОВРЯДУВАННЯ

З питань запобігання і протидії корупції:

1. Персональний менеджмент. Запобігання проявам корупції на державній службі.

З питань соціальної політики:

1. Правове регулювання використання коштів Пенсійного фонду України;
2. Реалізація державної політики в сфері освіти і науки;
3. Охорона історико-культурної спадщини та розвиток туризму на Чернігівщині;
4. Організація роботи з виплати пенсій в органах Пенсійного фонду України;
5. Організація роботи з призначення пенсій в органах Пенсійного фонду України;
6. Правове регулювання використання коштів Пенсійного фонду України.

З питань децентралізації державного управління:

1. Конституційна, політична та адміністративно-територіальна реформи і місцева влада. Децентралізація влади.

З питань ділового мовлення:

1. Організація роботи з документами та діловодство. Програмне забезпечення діяльності органів місцевої влади.

З питань інноваційної діяльності:

1. Стратегічне планування розвитку територіальної громади. Залучення інвестицій, розвиток підприємництва;
2. Україна та світова організація торгівлі. нові можливості для залучення інвестицій та запровадження інновацій.

З питань інтеграції України до ЄС:

1. Розвиток місцевого самоврядування в Україні – європейський та євроатлантичний вимір;
2. Адаптація соціальної політики та трудового законодавства України до стандартів ЄС;
3. Фінансово-майнова основа місцевого самоврядування. Світовий досвід і українські реалії;

З питань гендерної політики:

1. Розвиток гуманітарної сфери. Реалізація державної гендерної політики в Україні.

З питань інформаційного забезпечення:

1. Сучасні інформаційні технології та їх впровадження і використання в органах місцевого самоврядування;
2. Сучасні інформаційні технології в державному управлінні.

З питань залучення молоді до державної служби:

1. Державна служба та служба в органах місцевого самоврядування в Україні: правовий статус, стиль і методи роботи.

З інших питань:

1. Правове забезпечення діяльності органів місцевої влади;
2. Ефективність апаратної роботи;
3. Територіальна громада первинний суб'єкт місцевого самоврядування;
4. Правове регулювання повноважень органів місцевого самоврядування в галузі земельних та майнових відносин;
5. Повноваження органів місцевого самоврядування щодо розвитку інфраструктури територіальних громад;
6. Актуальні питання реалізації повноважень органів місцевого самоврядування;
7. Особливості формування місцевих бюджетів;
8. Правове регулювання земельних відносин;
9. Правові та практичні аспекти державних закупівель з використанням тендерних процедур;
10. Бухгалтерський облік та звітність в бюджетних установах;
11. Правове регулювання земельних відносин;
12. Шляхи підвищення ефективності галузі харчової промисловості;

13. Актуальні проблеми внутрішньої політики України;
14. Особливості закупівлі будівельних робіт за державні кошти;
15. Державне управління;
16. Організаційно-правова основа місцевого самоврядування в Україні. Статути територіальних громад. Залучення громад до участі в місцевому самоврядуванні;
17. Запровадження систем управління якістю у відповідності до ISO серії 9000 в органах місцевої влади та у виробничій сфері.

ТЕМАТИКА**

семінарів, проведених відповідно до рекомендаційних листів Голодержслужби України щодо актуалізації навчання державних службовців, а також семінарів, проведених в ініціативному порядку

№	Тематика семінарів, проведених відповідно до рекомендаційних листів Голодержслужби України щодо актуалізації навчання державних службовців	№	Тематика семінарів, проведених в ініціативному порядку
1.	Конституційна, політична та адміністративно-територіальна реформи і місцева влада. Децентралізація влади	1.	Актуальні проблеми внутрішньої політики України
2.	Правове забезпечення діяльності органів місцевої влади	2.	Бухгалтерський облік і звітність в бюджетних установах
3.	Правове забезпечення діяльності органів місцевої влади	3.	Правові та практичні аспекти державних закупівель з використанням тендерних процедур
4.	Організаційно-правова основа місцевого самоврядування в Україні. Статути територіальних громад. Залучення громад до участі в місцевому самоврядуванні	4.	Шляхи підвищення ефективності галузі харчової промисловості
5.	Державне управління	5.	Правове регулювання використання коштів Пенсійного фонду України
6.	Територіальна громада первинний суб'єкт місцевого самоврядування	6.	Охорона історико-культурної спадщини та розвиток туризму на Чернігівщині
7.	Правове регулювання повноважень органів місцевого самоврядування в галузі земельних та майнових відносин	7.	Правове регулювання земельних відносин
8.	Україна та Світова організація торгівлі. нові можливості для залучення інвестицій та запровадження інновацій	8.	Організація роботи з виплати пенсій в органах Пенсійного фонду України
9.	Повноваження органів місцевого самоврядування щодо розвитку інфраструктури територіальних громад	9.	Організація роботи з призначення пенсій в органах Пенсійного фонду України
10.	Стратегічне планування розвитку територіальної громади. Залучення інвестицій, розвиток підприємництва	10.	Особливості закупівлі будівельних робіт за державні кошти
11.	Запровадження систем управління якістю у відповідності до ISO серії 9000 в органах місцевої влади та у виробничій сфері	11.	Правове регулювання використання коштів Пенсійного фонду України

12.	Ефективність апаратної роботи		
13.	Персональний менеджмент. Запобігання проявам корупції на державній службі		
14.	Організація роботи з документами та діловодство. Програмне забезпечення діяльності органів місцевої влади		
15.	Сучасні інформаційні технології та їх впровадження і використання в органах місцевого самоврядування		
16.	Правове регулювання земельних відносин		
17.	Розвиток гуманітарної сфери. Реалізація державної гендерної політики в Україні		
18.	Розвиток місцевого самоврядування в Україні – європейський та євроатлантичний вимір		
19.	Сучасні інформаційні технології в державному управлінні		
20.	Адаптація соціальної політики та трудового законодавства України до стандартів ЄС		
21.	Фінансово-майнова основа місцевого самоврядування. Світовий досвід і українські реалії		
22.	Взаємодія органів місцевої влади у вирішенні питань соціально-економічного розвитку територій		
23.	Актуальні питання реалізації повноважень органів місцевого самоврядування		
24.	Державна служба та служба в органах місцевого самоврядування в Україні: правовий статус, стиль і методи роботи		
25.	Особливості формування місцевих бюджетів		